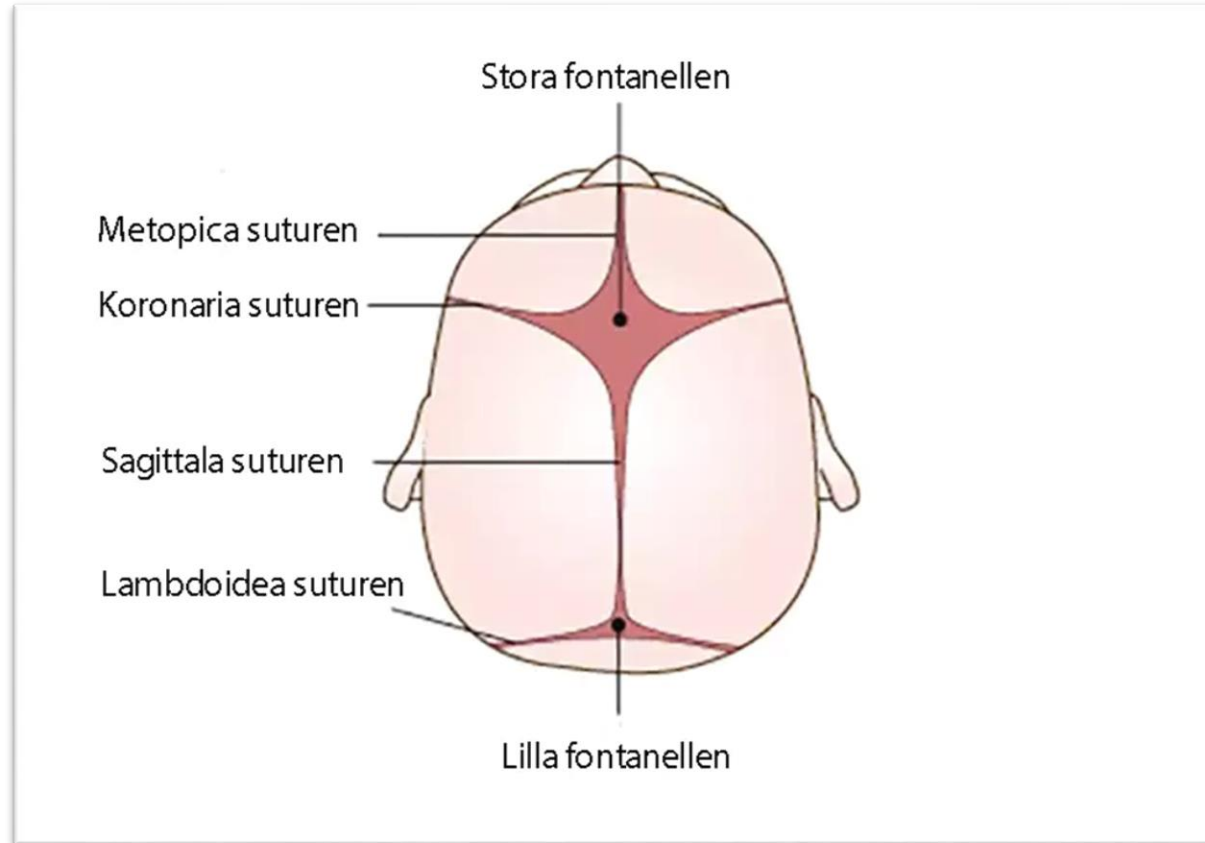

Normal anatomi och kraniosynostoser

Cecilia Borgsund

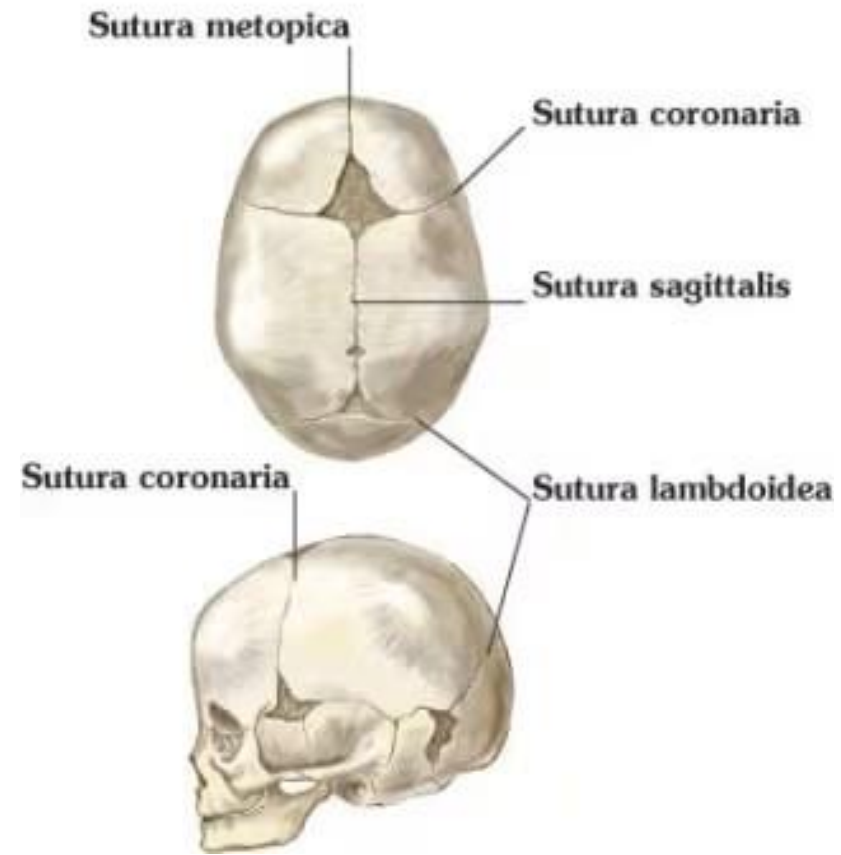
Barnhälsovårdsöverläkare

Rikshandboken

- Sutureerna utgör möjlighet för att hjärnan ska kunna växa samt ger huvudet en rörlighet och flexibilitet när det ska passera förlossningskanalen.
- Främre fontanellen kan få vara stängd från 6 mån ålder och öppen upp till 3 års ålder om barnet utvecklas normalt och skallen undersöks normalt för övrigt. I genomsnitt stängs fontanellen mellan 12-18 mån ålder.
- Huvudomfångskurvan är ett bra hjälpmedel för att hitta tillstånd i hjärnan, men också för tidig suturslutning.

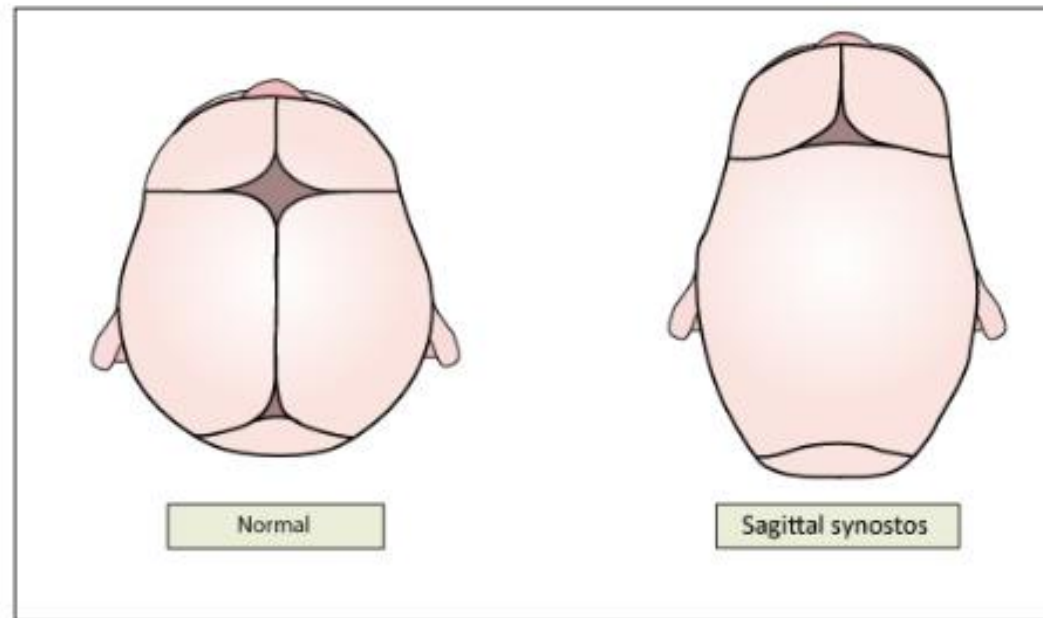
Suturer

- Omlottställning –kant när man känner från ena sidan. Normaltillstånd. Känns ffa som nyfödd.
- Ås/åsar – kan vara normalt på metopica (pannan) annars ett observandum. Vid metopic ridge ska man inte ha någon påverkan på skallformen.
- Ruckbarhet –ffa första veckorna i sagittalis – normaltillstånd.

Kraniosynostos

- När en eller flera av skallens suturer förbenas för tidigt.
- 1 av 2000-2500 födda barn.
- Oftast en isolerad missbildning, men kan utgöra en del i ett syndrom (ca 15 % av kraniosynostoser).
- Klinisk bild med avvikelse av skallform och ibland åsbildning över suturer.
- Behöver åtgärdas kirurgiskt, bra med tidig upptäckt.
- Sluten fontanell eller dålig skalltillväxt är inte ett tecken på kraniosynostos.

Sagittal synostos, kallas ibland båtskalle

Rikshandboken

Sagittal kraniosynostos

- Vanligast, ca 50 % av alla fall
- Bred buktande panna
- Ås över sutura sagittalis kan kännas i varierande grad.
- Långsmal form av skallen
- Stort huvudomfång
- Svårt att ligga med huvudet i neutral position.

Metopica synostos

- Näst vanligaste kraniosynostosen
- Ås i pannan redan vid födseln med påverkad skullform.
- Tätt sittande ögon
- Triangulering av pannan
- Breddökat bakhuvud

Coronariasynostos

Unicoronal

- Platt pannben på den drabbade sidan, med uppdraget öga. Andra sidan buktar ut. Sned näsa.

Bicoronal

- Oftast en del i ett syndrom
- Hög platt huvudform med buktning framåt av pannans ben.

Hjälp!!

Rikssjukvård Göteborg och Uppsala med samlad kompetens. Vi remitterar lättast till:

Skallform.su@vgregion.se

Aidentifierat, bilder från alla håll, anamnes.

CT med 3D bild för utredning

Kirurgisk åtgärd på samtliga synostoser, där man gärna opererar innan 6 månaders ålder för att kunna göra en lättare form av operation (fjäder). Går att operera senare också.

